

[Forside](#)

[Opgaven](#)

[Ressourcerum](#)

[Trailer](#)

[Vejledning](#)

[Print](#)

Almen studieforberejdelse

Mandag den 23. januar 2017

stx171-AT-23012017

Menneskets forhold til naturen

Overordnede problemstillinger

Naturen er en del af din hverdag. Havregryn, kaffe og smør er alle bearbejdede produkter hentet fra naturen. Meget af det tøj, du har på, er vævet med uld eller bomuld. Når du læser en bog, skriver på et stykke papir og sidder ved et bord, er de sikkert fremstillet af træ. Mennesket er afhængigt af naturen, mennesket er forbundet med naturen, og mennesket er en del af naturen.

Gennem naturvidenskaben forstår vi naturen bedre og bedre, og hver dag afdækker vi flere af naturens hemmeligheder. Denne viden sætter os i stand til at udvikle teknologier, som kan forbedre vores levevilkår og sundhed. Vi forædler planter, kontrollerer bakterier og udvikler nye materialer. Levealderen stiger, og vi kan brødføde flere mennesker.

Mennesker har overvundet vanskelige naturbetingelser på udfordrende opdagelsesrejser. Mange steder har mennesker trodset vild natur i deres bosættelser.

Men menneskets aktiviteter griber ind i naturen. Det har konsekvenser. Dyrearter uddør, regnskoven svinder ind, indlandsisen smelter, havene stiger, koralrevne blegner, klimaet ændrer sig. Miljøbelastninger og klimaændringer opfattes ofte som problemer, der påvirker og truer vores livsgrundlag. Miljø og klima er på den politiske dagsorden. Private virksomheder ser nye markedsmuligheder i levering af miljøløsninger. Samtidig er der brug for, at vi som individer selv påtager os ansvaret for problemerne og deltager aktivt i løsninger.

Menneskets forhold til naturen har ændret sig gennem historien og fortolkes forskelligt afhængigt af kultur og tid. I disse år er vi optaget af at genopdage naturen. Vore fødevarer skal være dyrket på naturlig vis. Naturprogrammer bringer os tæt på dyr, planter og vejr. Mange bruger naturen som rekreativ legeplads, fx motionsløbere, mountainbikere og bjergbestigere. Bæredygtighed kobler menneske og natur sammen i en tro på, at mennesket kan leve i balance med naturen.

Politisk reguleres adgang til og anvendelse af naturen. Det giver jævnligt anledning til interessekonflikter, fx mellem landbrug og miljøorganisationer. Både lokalt, nationalt og globalt rejser spørgsmålene: Hvem ejer naturen, og hvem har retten til at benytte eller udnytte den? Italesættelse af naturen kan have betydning for den politiske regulering.

Gennem tiderne har både filosofiske retninger og religioner haft mange holdninger til, hvordan vi skal forstå og omgås naturen. Ifølge den kristne skabelsesstanke er Gud ikke en del af naturens verden, men hævet over den, og mennesket er skabt i Guds billede. Det står i modsætning til ikke-

monoteistiske religioner, hvor guder og ånder opfattes som en del af naturen.

Menneskets forhold til naturen er et centralt tema i kunsten. Gennem fx billeder, film, litteratur og musik bliver forholdet mellem menneske og natur fortolket og udfordret. I vores møde med kunsten kan vi nå til en forståelse af forskellige naturopfattelser og sætte dem i relation til vores eget natursyn.

Opgave

Du skal vælge opgave A *eller* opgave B.

Opgave A

Du skal undersøge en sag, der rummer et problem, hvor menneskets forhold til naturen er centralt. Du skal udarbejde og vurdere et forslag til en innovativ løsning af problemet.

Du skal anvende viden og metoder fra to fag til din besvarelse af opgaven. Metoderne skal være forskellige, og det ene fag skal være på mindst B-niveau.

Opgave B

Du skal undersøge og diskutere en sag, hvor menneskets forhold til naturen er centralt.

Du skal anvende viden og metoder fra to fag til din besvarelse af opgaven. Metoderne skal være forskellige, og det ene fag skal være på mindst B-niveau.

Opgaven indeholder

- Overordnede problemstillinger og opgaveformuleringer til opgave A og B. Du skal vælge opgave A *eller* opgave B.
- Et ressourcerum, som du med fordel kan orientere dig i for at indkredse den sag, du vil arbejde med. Det er et ressourcerum, der kan hjælpe dig på vej, men du er ikke forpligtet til at bruge det omtalte materiale.
Redaktionen af ressourcerummet er afsluttet 14. december 2016. Efter denne dato kan der være links, der er døde, og titler, der ikke længere er tilgængelige på de steder, der henvises til.

Synopsen

Synopsen skal have et omfang på 3-5 sider, og den skal indeholde:

- titel og angivelse af fagkombination
- problemformulering
- præsentation af de underspørgsmål, der er arbejdet med
- diskussion af, hvilke materialer, metoder og teorier der er relevante i arbejdet med underspørgsmålene
- konklusioner på arbejdet med de enkelte underspørgsmål
- en sammenfattende konklusion, som er klart relateret til problemformuleringen, herunder formulering af spørgsmål til videre undersøgelse
- litteraturliste
- en perspektivering til studierapporten

Det skal fremgå af synopsen, om du har besvaret opgave A eller B.

Den mundtlige prøve

Prøven består af en præsentation med udgangspunkt i synopsen og en uddybende dialog. I dialogen kan der yderligere stilles spørgsmål med udgangspunkt i din studierapport. Studierapporten skal foreligge ved prøven.

Bedømmelseskriterier

Der gives én karakter på baggrund af den mundtlige præstation. Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang du lever op til de faglige mål for almen studieforbereelse.

Faglige mål

De faglige mål med almen studieforbereelse er, at du skal kunne:

- tilegne dig viden om en sag med anvendelse af relevante fag og faglige metoder
- foretage valg, afgrænsning og præcisering i arbejdet med sagen og på dette grundlag opstille og behandle en problemformulering samt selvstændigt fremlægge resultatet heraf
- perspektivere sagen
- vurdere de forskellige fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger i forhold til den konkrete sag
- demonstrere indsigt i videnskabelig tankegang og gøre dig elementære videnskabsteoretiske overvejelser i forhold til den konkrete sag

De ovennævnte krav vedr. synopsis, mundtlig prøve og bedømmelseskriterier gælder både for opgave A og B.